

การลัทธิพยในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง

นางสาว จุฬิา จงสถิตย์ถาวร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-800-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 1740793X

SHOPLIFTING

Miss Chula Chongsathitthavorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-800-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การลัทธิแพทย์ในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง
โดย   นางสาวจุฬารัตน์ จงสถิตย์ถาวร
ภาควิชา   นิติศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร. กมลชัย รัตนสกาววงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม   อาจารย์ ดร. จิรนิติ หะวานนท์

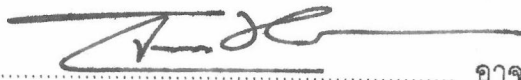
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ มัทยา จิตติรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. กมลชัย รัตนสกาววงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. จิรนิติ หะวานนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วีระพงศ์ บุญโญภาส)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. กิตติพงษ์ กิตยารักษ์)

จุฬารัตน งามสง่า : การลักทรัพย์ในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง (SHOPLIFTING) อ. ที่ปรึกษา : รศ. ดร.
กมลชัย รัตนสกาววงศ์, อ. ที่ปรึกษาร่วม : อ. ดร. จิรนิติ หนะวานนท์, 152 หน้า. ISBN 974-636-800-1

ปัจจุบันนี้ มีร้านค้าที่ดำเนินการขายสินค้าโดยให้ลูกค้าช่วยตนเองในการเลือกซื้อและชำระราคาสินค้าเกิดขึ้นมากมาย โดยร้านค้าดังกล่าวจะจัดวางสินค้าในลักษณะทางการค้า สร้างความดึงดูดใจให้ผู้พบเห็นเกิดความอยากได้และตั้งสินค้านั้นไว้อย่างเปิดเผย สะดวกต่อการหยิบฉวยสินค้าด้วยตนเอง จึงทำให้เกิดการนำสินค้าจากร้านค้าไปโดยไม่ชำระราคาอยู่เสมอ ถ้าการกระทำดังกล่าวได้กระทำโดยมีเจตนาและทุจริตเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 334 ซึ่งเป็นความผิดอันยอมความมิได้ แต่การลักสินค้าในร้านค้าดังกล่าวมีลักษณะพิเศษต่างไปจากความผิดในการลักทรัพย์ทั่วไป ดังนั้นจึงทำให้ไม่สามารถบังคับใช้ความผิดฐานลักทรัพย์ต่อการลักสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองได้อย่างเหมาะสม

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมในการปรับใช้ความผิดฐานลักทรัพย์กับการลักสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง ทั้งทางด้านลักษณะของการกระทำผิดและโทษซึ่งเป็นส่วนสาระบัญญัติ และวิธีการดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดซึ่งเป็นส่วนวิธีบัญญัติ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้เสียหายและผู้กระทำผิด ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติเพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่นำมาปรับใช้กับการลักสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองได้

ผลการวิจัยพบว่า การลักสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองเป็นการเอาไปซึ่งสินค้าในร้านค้าที่มีราคาเพียงเล็กน้อย ประกอบกับร้านค้าได้มีส่วนในการชักจูงใจให้อยากได้สินค้าและสร้างความสะดวกในการนำสินค้าไปขึ้นแก่ผู้กระทำผิด ซึ่งความปรารถนาและโอกาสนี้เป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดอาชญากรรม และเมื่อเกิดการกระทำผิดขึ้นแล้วทางร้านค้าจะไม่ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดตามกฎหมาย แต่จะดำเนินการด้วยวิธีของร้านค้าเอง โดยให้ผู้กระทำผิดเสียค่าทดแทนให้กับผู้ประกอบการร้านค้าจนพอใจ ซึ่งเปรียบเสมือนการยอมความกัน

ดังนั้นเมื่อศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างความรับผิดทางอาญาฐานลักทรัพย์กับการลักสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง และหลักทางกฎหมายของความผิดทั้งสอง ประกอบกับทฤษฎีการลงโทษเพื่อกำหนดอัตราและวิธีการลงโทษ รวมถึงวิธีการดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิดแล้ว สมควรให้มีการบัญญัติความผิดฐานลักสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองแยกออกจากความผิดฐานลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 334 โดยให้เป็นความผิดที่มีโทษเบากว่าความผิดฐานลักทรัพย์ และยอมความกันได้

ภาควิชา ..... นิติศาสตร์
สาขาวิชา ..... นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C 670197 : MAJOR LAW

KEY WORD: THEFT / LARCENY / PETTY THEFT / PETIT LARCENY / SHOPLIFTING / PILFERING

CHULA CHONGSATHITHAVORN : SHOPLIFTING. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. DR. KAMOLCHAI RATTANASAKALWONG. THESIS COADVISOR : DR. CHIRANIT HAVANOND. 152 pp. ISBN 974-636-800-1

Nowadays, there are a lot of self-service stores in Thailand. Those stores place goods in manner of commercial appearance to motivate customers to buy it. In addition , goods are placed on open shelf that customer can pick up by himself conveniently. Because of this reason some customers , which dishonest intention offence take goods away without payment. Their conduct of shoplifting is offence of theft under section 334 of the Penal Code. However , shoplifting has particular element which differ from typical theft. Therefore , it is inappropriate to apply the offence of typical theft to the shoplifting conduct.

The purpose of this research is to study and analyze the nature of shoplifting conduct and relationship between store owner and offenceder. In order to find proper application of substandtive law and precedural law , aswell.

It is found that shoplifting in self-service store is a conduct of taking away inexpensive goods from a store that motivate customer to buy it took. Therefor , motivated need and opportunity usual cause customer to commit crime. Moreover , when the crime is committed , the store owner does not proceed criminal case but away forces the offender to reimburse compensation until he is satisfied.

Consequently , comparative studt between crime of theft and crime of shoplifting upon substandtive doctrine , severity of punishment and criminal case proceeding show that the provision of the shoplifting offence should be separated from section 334 of the Penal Code , punishment of shoplifting should be less severe than one of theft , and the offence of shoplifting should be a compromisable crime.

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

ลายมือชื่อนิติ..... จช ชองสร

สาขาวิชา.....นิติศาสตร์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... พล 32

ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อท่านรองศาสตราจารย์ ดร.กมลชัย รัตนสกาวงศ์ และท่านอาจารย์ ดร.จิรนิติ หะวานนท์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และได้กรุณาให้คำแนะนำอันมีคุณค่าตลอดจนชี้แนะความคิดที่ถูกต้องต่อผู้วิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้รับความรู้ทางวิชาการ สามารถเรียบเรียงงานวิจัยได้อย่างราบรื่น เป็นระบบ ภายในขอบเขตของวิชาการทางกฎหมาย จนสำเร็จลุล่วงเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ทั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อท่านรองศาสตราจารย์ มัทยา จิตติรัตน์ ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ และได้ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยมากมาย รวมถึงขอกราบขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ วีระพงศ์ บุญโญภาส และท่านอาจารย์ ดร.กิตติพงษ์ กิตยารักษ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าเข้าร่วมเป็นกรรมการกลั่นกรองวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่งตลอดมา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณกนกวรรณ ศรีจินไตย คุณครรชิต นุตะกมล รวมถึงเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูลต่างๆ ตลอดจนช่วยจัดพิมพ์และตรวจทานร่างวิทยานิพนธ์จนสำเร็จเป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และบุคคลในครอบครัวของผู้วิจัย ที่ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาบ้าง ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตเวทิตาคุณแต่บิดา มารดา ครูบาอาจารย์ และผู้แต่งหนังสือตำราทางกฎหมายที่ผู้วิจัยนำมาใช้ศึกษาอ้างอิง แต่หากวิทยานิพนธ์นี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

จุฬา จงสถิตยถาวร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาของปัญหาที่วิจัย	1
สมมติฐานของการวิจัย	5
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2. ลักษณะของการลักทรัพย์ในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองในประเทศไทย	
ลักษณะของร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง	7
1. ลักษณะของร้านค้าปลีก	7
2. ลักษณะของการขายแบบบริการตนเอง	8
3. ลักษณะของการจัดแสดงสินค้า	9
4. ลักษณะของสินค้าในร้านค้าบริการตนเอง	11
5. ลักษณะของผู้ประกอบการร้านค้าบริการตนเอง	12
5.1 บุคคลธรรมดาเป็นผู้ประกอบการร้านค้า	12
5.2 นิติบุคคลเป็นผู้ประกอบการร้านค้า	12
6. ประเภทของร้านค้าบริการตนเอง	13

	หน้า
6.1 ร้านค้าขายสะดวก	13
6.2 ร้านค้าแบบสรรพอาหาร	13
6.3 ร้านสรรพสินค้า	13
6.4 ร้านค้าแบบให้ส่วนลด	13
6.5 ร้านค้าแบบคลังสินค้า	14
6.6 ร้านค้าขายเฉพาะอย่าง	14
สัญญาซื้อขายสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง	15
1. หลักทั่วไปในเรื่องนิติกรรม	15
1.1 วิธีการแสดงเจตนาในการทำนิติกรรม	16
1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเจตนาภายในและการแสดงเจตนา ออกมา	16
1.3 การส่งการแสดงเจตนาไปยังผู้รับ	18
2. หลักทั่วไปในเรื่องสัญญา	19
3. การเกิดสัญญาซื้อขายสินค้าจากร้านค้าบริการตนเอง	20
การลักลิ่งสินค้าในร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเองซึ่งเป็นความผิดอาญา	22
1. ผู้กระทำความผิด	22
1.1 พิจารณาตามจำนวนของผู้กระทำความผิด	23
1.2 พิจารณาจากอายุของผู้กระทำความผิด	24
1.3 พิจารณาจากความไม่รู้ข้อผิดถูกของผู้กระทำความผิด	24
1.4 พิจารณาจากเหตุภายนอกที่มีต่อผู้กระทำความผิด	25
2. ลักษณะของการกระทำความผิด	25
3. กรรมของการกระทำความผิด	26
4. ผู้เสียหายจากการกระทำความผิด	27
วิธีดำเนินการต่อผู้กระทำความผิด	28
1. การดำเนินการทางกฎหมาย	28
2. มาตรการของทางร้านค้า	28

3. ความผิดอาญาฐานลักทรัพย์	
แนวคิดและการพิจารณาความรับผิดทางอาญาในความผิดฐานลักทรัพย์ ตามระบบกฎหมายคอมมอนลอร์	30
1. วิวัฒนาการของความผิดอาญาฐานลักทรัพย์ ในระบบกฎหมายคอมมอนลอร์	31
1.1 ตามหลักคอมมอนลอร์โดยแท้	32
1.1.1 สมัยแรก	32
1.1.2 สมัยกลาง	35
1.1.3 สมัยใหม่	36
1.2 ตามหลักพระราชบัญญัติที่ออกโดยรัฐสภา หรือฝ่ายนิติบัญญัติ	38
2. การพิจารณาความรับผิดทางอาญาในการลักทรัพย์ ตามระบบกฎหมายคอมมอนลอร์	40
2.1 ส่วน Actus reus	40
2.2 ส่วน Mens rea	42
แนวคิดและการพิจารณาความรับผิดทางอาญาในความผิดฐานลักทรัพย์ ตามระบบกฎหมายซีวิลลอร์	42
1. วิวัฒนาการของความผิดอาญาฐานลักทรัพย์ ในระบบกฎหมายซีวิลลอร์	43
1.1 สมัยโรมัน	44
1.2 สมัยกลาง	46
1.3 สมัยใหม่	48
2. การพิจารณาความรับผิดทางอาญาในการลักทรัพย์ ตามระบบกฎหมายซีวิลลอร์	49
2.1 องค์ประกอบ	50
2.1.1 องค์ประกอบภายนอก	51
2.1.2 องค์ประกอบภายใน	53
2.2 ความผิด	57
2.3 ความชั่ว	58

2.3.1 พิจารณาความชั่วจากความรู้สึกผิดชอบ ของผู้กระทำ	58
2.3.2 พิจารณาความชั่วจากเหตุที่กฎหมายให้อภัย	58
2.3.3 พิจารณาความชั่วจากความไม่รู้ข้อผิดข้อถูก ของผู้กระทำ	59
แนวคิดและการพิจารณาความรับผิดทางอาญาในความผิดฐานลักทรัพย์ ตามกฎหมายไทย	60
1. วิวัฒนาการของความผิดอาญาฐานลักทรัพย์ในกฎหมายไทย.....	60
1.1 สมัยก่อนใช้ประมวลกฎหมาย	61
1.1.1 หลักทั่วไปของความผิดฐานโจรกรรม	61
1.1.2 ประเภทของความผิดโจรกรรมและโทษ	63
1.2 สมัยใช้ประมวลกฎหมาย	63
1.2.1 กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127	63
1.2.1.1 ความผิดในการลักทรัพย์ที่มีลักษณะทั่วไป	64
1.2.1.2 ความผิดในการลักทรัพย์ที่มีลักษณะพิเศษ	65
1.2.2 ประมวลกฎหมายอาญา	67
2. การพิจารณาความผิดทางอาญาในการลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา	70
2.1 ความผิดในการลักทรัพย์ตามมาตรา 334	71
2.1.1 ส่วนองค์ประกอบของความผิด	71
2.1.1.1 องค์ประกอบภายนอก	71
2.1.1.2 องค์ประกอบภายใน	72
2.1.2 ในส่วนความผิด	73
2.1.3 ในส่วนความชั่ว	73
2.2 ความผิดในการลักทรัพย์ที่มีลักษณะพิเศษ	74
2.2.1 การลักทรัพย์ที่เป็นความผิดตามมาตรา 335	74
2.2.2 การลักทรัพย์ที่เป็นความผิดตามมาตรา 335 ทวิ ..	75
2.2.3 การลักทรัพย์ที่เป็นความผิดตามมาตรา 336 ทวิ ..	76

2.3 ความผิดฐานลักทรัพย์ที่เกิดขึ้นระหว่างสมาชิก ในครอบครัว	77
4. ความผิดฐานลักทรัพย์จากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง การพิจารณาความรับผิดทางอาญา ต่อการลักสินค้าในร้านค้า ที่ลูกค้าบริการตนเอง	80
1. ความผิดในการลักสินค้าจากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง ตามระบบกฎหมายคอมมอนลอว์	81
1.1 ประเทศอังกฤษ	81
1.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา	83
2. ความผิดในการลักสินค้าจากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง ตามระบบกฎหมายซีวิลลอว์	86
2.1 ประเทศเยอรมัน	87
2.2 ประเทศสวีเดน	88
2.3 ประเทศออสเตรเลีย	88
3. ความผิดในการลักสินค้าจากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง ตามกฎหมายไทย	89
3.1 การปรับใช้ความผิดฐานลักทรัพย์ต่อการลักสินค้า จากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง	89
3.1.1 องค์ประกอบของความผิด	89
3.1.1.1 องค์ประกอบภายนอก	89
ก. ลักษณะของการกระทำความผิด	89
ข. กรรมของการกระทำความผิด	93
ค. ผู้เสียหายและสถานที่เกิดเหตุ ในการกระทำความผิด	95
ง. ผู้กระทำความผิด	97
3.1.1.2 องค์ประกอบภายใน	98
ก. โดยเจตนา	98
ข. โดยทุจริต	98
3.1.2 ความผิด	98

	หน้า
3.1.3 ความซื่อ	99
3.2 การบัญญัติความผิดอาญา ต่อการลักลอบค้าในร้านค้า ที่ถูกค้าบริการตนเอง	100
โทษทางอาญาในการลักลอบค้าจากร้านค้าที่ถูกค้าบริการตนเอง	103
1. การนิติบัญญัติโทษตามทฤษฎีการลงโทษ	104
1.1 ทฤษฎีการลงโทษ	104
1.1.1 ทฤษฎีทดแทนความผิด	105
1.1.2 ทฤษฎีอรรถประโยชน์	106
1.1.3 ทฤษฎีแก้ไขและฟื้นฟูจิตใจผู้กระทำผิด	107
1.1.4 การประสานความขัดแย้งระหว่างทฤษฎีการลงโทษ	108
1.2 ทฤษฎีการลงโทษในกฎหมายอาญาของไทย	110
2. การลงโทษ	110
2.1 ประเภทและวิธีการลงโทษในกฎหมายอาญาของไทย	110
2.1.1 โทษประหารชีวิต	111
2.1.2 โทษจำคุก	111
2.1.3 โทษกักขัง	113
2.1.4 โทษปรับ	114
2.1.5 โทษริบทรัพย์สิน	115
2.2 ความระงับแห่งโทษ	116
2.3 ประเภทและวิธีการลงโทษต่อการลักลอบค้าในร้านค้า ที่ถูกค้าบริการตนเอง	116
การดำเนินการกับผู้กระทำความผิดในการลักลอบค้าจากร้านค้า ที่ถูกค้าบริการตนเอง	118
1. การจับกุม	118
1.1 ผู้มีอำนาจจับกุม	118
1.2 อำนาจในการจับกุม	118
2. การดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด	120
2.1 ผู้มีอำนาจดำเนินคดีต่อศาล	120
2.2 ความผิดที่ไม่สามารถยอมความได้	121

	หน้า
2.3 ความผิดที่ยอมความได้	121
3. การนำเรื่องความผิดอันยอมความได้มาปรับใช้กับการลักสินค้า จากร้านค้าที่ลูกค้าบริการตนเอง	123
5. สรุปและข้อเสนอนะ	125
รายการอ้างอิง	137
ภาคผนวก	146
ประวัติผู้เขียน	152